

6 marca 2017

Nowy Program Przeciwdziałania Narkomanii

23 stycznia br. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego przyjął do realizacji Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020. Obowiązek wynikający z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizowany jest poprzez odpowiednie kształtowanie polityki zdrowotnej, społecznej, gospodarczej i oświatowo - wychowawczej. W ramach poprzedniego programu realizowanego w latach 2012-2016 Departament Ochrony Zdrowia UMWS aktywnie organizował i wspierał różnorodne działania promujące zdrowy styl życia i inicjatywy edukacyjne na temat ryzyk związanych z uzależnieniami.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego współpracował z organizacjami pozarządowymi. Promowane były szczególnie inicjatywy profilaktyczne oraz działania edukacyjno-informacyjne i wychowawcze wśród dzieci i młodzieży z terenu województwa. W celu podniesienia kompetencji zawodowych wsparcie merytoryczne otrzymały kadry zajmujące się opieką i pracą z młodzieżą eksperymentującą z używkami.

W latach 2012-2016 Departament Ochrony Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego włączał się m.in. w ogólnopolskie kampanie społeczne dotyczące narkomanii, używał walizki tzw. „Drug box” na prelekcje. Przeszkoleni zostali nauczyciele w ramach wdrażania programu profilaktycznego „Unplugged”, który opiera się na strategii wszechstronnego wpływu społecznego. Departament Ochrony Zdrowia był współorganizatorem XXII Konferencji Ekspertów Wojewódzkich ds. Informacji o Narkotykach i Narkomanii, podczas której prowadzono dyskusje dotyczące kierunków rozwoju wojewódzkich polityk antynarkotykowych, priorytetowych działań na poziomie wojewódzkim i sytuacji epidemiologicznej. Zorganizowano i przeprowadzono szkolenia w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych i od substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży. Odbiorcami szkoleń były rodziny, opiekunowie i wychowawcy pieczy zastępczej z terenu województwa świętokrzyskiego. Tematem spotkań szkoleniowych były zagrożenia wśród dzieci i młodzieży wynikające z zażywania alkoholu, narkotyków i dopalaczy. Zaprezentowano skalę zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych, w tym: tytoniu, alkoholu, narkotyków i dopalaczy na terenie województwa świętokrzyskiego. Podczas spotkań omawiane były również konsekwencje prawne wynikające z naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a także poruszano kwestię udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku nadużycia substancji psychoaktywnych.

W zadaniach wynikających z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 uczestniczyły m.in. jednostki samorządu terytorialnego, Komenda Wojewódzka Policji, Areszt Śledczy, Kuratorium Oświaty, organizacje pozarządowe oraz podmioty leczące uzależnienia.

Wykaz zadań zawartych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 jest spójny z założeniami Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, w zakresie celu operacyjnego pt. „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”. W przygotowanym dokumencie zawarto również rekomendacje dla wybranych strategii profilaktycznych. Zalecane są przede wszystkim działania informacyjne i edukacyjne w celu dostarczenia adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych (m. in. palenia tytoniu, picia alkoholu, odurzania się narkotykami), co umożliwi dokonywanie racjonalnych wyborów, zmianę postaw i pozwala na rozwój umiejętności psychospołecznych (tj. nawiązywanie relacji, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów i inne.). Wskazuje się na istotę interwencji (poradnictwo, telefon zaufania, sesje interwencyjne, doradztwo) jako niezbędną strategię do udzielania pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem, używającym substancji w sposób problemowy i szkodliwy. Zaleca się alternatywne metody ukazujące zamiennie wobec substancji psychoaktywnych sposoby osiągania pożądanego stanu psychofizycznego, zaspokajania potrzeb w sytuacji braku możliwości ich realizacji i rozwoju zainteresowań (szczególnie dzieci i młodzieży zaniedbanej wychowawczo). Rekomendowana jest strategia zmian środowiskowych skierowana na identyfikację i modyfikację czynników środowiska społecznego i fizycznego sprzyjających zachowaniom ryzykownym poprzez zmianę samego środowiska i miejsca pobytu oraz postaw społecznych wobec osób dysfunkcyjnych. Zaleca się zwiększenie zakresu oddziaływań profilaktycznych dostosowanych do poziomu zagrożenia związanego z używaniem substancji psychoaktywnych uwzględniając możliwości przeciwdziałania ich użyciu i opóźnieniu inicjacji. Istotne jest uzupełnianie programów o aspekty profilaktyki selektywnej i wskazującej oraz wspieranie nowych, specjalistycznych programów profilaktyki kierowanych bezpośrednio do środowisk młodzieżowych (ulice, kluby, dyskoteki), szczególnie profilaktyki selektywnej przeznaczonej przede wszystkim dla osób eksperymentujących lub przyjmujących w sposób szkodliwy, głównie użytkowników marihuany, amfetaminy i kokainy.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii jest realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Departament Ochrony Zdrowia. Zadania będą finansowane z dochodów budżetu województwa pochodzących z opłat za wydawanie

zezwoleń na hurtowy obrót napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu i, w miarę możliwości, z pozyskanych środków zewnętrznych (krajowych i europejskich).

Monitorowanie i ewaluacja celów Programu będzie procesem systematycznego zbierania informacji o efektach wdrażania zadań zgodnie z przepisami prawa.